

ÅRSMØDET torsdag den 7.april 16-18

ÅRSBERETNING

1

Antal medlemmer marts 2022

311 (antal medlemmer 2021: 304)

Medlemmer afgang ved døden i løbet af året

Sten Hegeler, Per Aage Brandt, Jens Peter Bonde, Erik Werlauff

2

Året har – igen – været præget af de restriktioner, som Covid 19 epidemien har pålagt os. Restriktionerne har forhindret os i at gennemføre fysiske møder og arrangementer, samtidig med at vores medlemmer naturligt har udvist forsigtighed i at deltage, når det var muligt, af hensyn til smitterisikoen.

Det har betydet, at vi igen har opsparet et pænt overskud i forhold til budgettet. Sidste årsmøde pålagde styrelsen at nedbringe den forholdsvis store formue, og det er til dels lykkedes især på grund af vores store satsning på Bogforum, hvor vi havde en velbesøgt stand. Det er en dyr investering, som vi ikke kan fortsætte med, med mindre vi kan søge eksterne midler hertil. Det vender vi tilbage til i forbindelse med regnskabsgodkendelsen.

Styrelsens arbejde

Styrelsen har afholdt ti møder, jf. vedtægterne, hvoraf fire af møderne har været afholdt digitalt via Zoom. Styrelsens arbejde er blevet varetaget af de valgte medlemmer Jørgen Burchardt, Anne Hedeager Krag, Charlotte Langkilde, Henrik Poulsen, Anne Rosenskjold Norvig, Jørn Martin Steenhold og Kaare Øster. Tidligt i perioden har Tommy P. Christensen som suppleant trådt ind som arbejdende styrelsesmedlem, da Jørn Martin Steenhold måtte tage orlov pga. sygdom.

Senest 10 dage efter et styrelsesmøde har vi udsendt et digitalt nyhedsbrev til alle F-medlemmer med aktuelt stof omkring styrelsens arbejde. Derudover har vi lagt styrelsesreferater op på F's side på foreningens hjemmeside.

Styrelsen har konstitueret sig således: formand: Henrik Poulsen, næstformand: Anne Rosenskjold Norvig, kasserer: Anne Hedeager Krag. Derudover har Jørgen Burchardt haft ansvaret for gruppens kommunikation, de digitale opsætninger, Månedens Forfatter og det internationale netværk. Kaare Øster har haft ansvaret for det månedlige Nyhedsbrev til medlemmerne samt være projektansvarlig for standen på Bogforum sammen med Tommy P. Christensen. Charlotte Langkilde er styrelsens repræsentant i filmprojektet, som vi vender tilbage til.

Tommy P. Christensen har påtaget sig opgaven med at formulere kursusønsker til Dansk Forfatterforenings kursusudvalg, hvor vores "egen" Anne Hedeager Krag er forperson. Anne Rosenskjold Norvig er af styrelsen udpeget til at sidde i foreningens legatudvalg.

Sammen med Kaare Øster har Anne Hedeager Krag også repræsenteret F i **Autorkontoudvalget**, men måtte dog trække sig pga. sygdom. Tak til vores erfarne medlem Birgit Knudsen, der hurtigt sprang til. Der var på Autorkontoen 395.569 kr til fordeling blandt

ansøgere fra det faglitterære felt. I alt 44 havde søgt, heraf fik 20 tildelt arbejdslegater og 9 rejselegater. Tildelingerne har ligget mellem 11.000 og 15.000 kr.

Jørgen Burchardt har været F-Styrelsens repræsentant i foreningens Bladudvalg, der tilrettelægger *Forfatteren*. På grund af Anne Hedeager Krag's sygefravær har Henrik Poulsen vikarieret som kasserer fra oktober 21 frem til årsmødet.

Vi har forsøgt udvalgsarbejde gennem et løst netværk, hvor interesserede kunne deltage. Vi har haft møder i forbindelse med torsdagsmøder arrangeret med en international profil. Dette har fungeret godt, og erfaringerne er positive for at inddrage menige medlemmer i styrelsens udvalgsarbejde.

Månedens fagforfatter

I 2021 fortsatte vi med at udnævne et medlem til Månedens fagforfatter, hvorved vedkommende fik mulighed for at præsentere sig selv og sit arbejde. Igen har vi haft 11 medlemmer repræsenteret på nettet og delt via de sociale medier. Der har været stor interesse for at præsentere sig, og vi har udelukkende fået positive tilbagemeldinger. Vores succes har også givet opmærksomhed blandt andre grupper i forfatterforeningen, idet to andre grupper har kopieret vores koncept.

Det internationale netværk

Vi har etableret et internationalt netværk med Jørgen Burchardt ved rotpinden. Netværket undersøger bl.a. vilkårene for at udkomme i udlandet (økonomi, kontrakt, markedsføring), og netværket har som regel afholdt digitale møder i forlængelse af torsdagsmøderne (se nedenfor). Det har fungeret godt, og erfaringerne er positive for at inddrage menige medlemmer i styrelsens udvalgsarbejde. Den løse form i netværket har desværre også betydet, at der ikke findes en kontinuitet og erfaringsopbygning. Forsøget viser, at der skal være en fast kerne af medlemmer, så vi ikke begynder forfra ved hvert møde.

Ideen om netværksgrupper i F vil vi gerne arbejde mere med fremover. F-forfattere der beskæftiger sig med enslydende emner eller skriver i enslydende genrer, skal have mulighed for – med en beskedent økonomi – at mødes om de fælles udfordringer og muligheder.

I tilknytning til netværket er der skabt kontakt til de baltiske forfatterforeninger via The Lithuanian Association for Writers. Vi har søgt midler til at syv danske forfattere præsenterer sig dels i forbindelse med en Poetry Festival i Vilnius og dels ved oversættelse af deres artikler til et baltisk tidsskrift.

Torsdagsmøderne

Vi har fortsat med de digitale møder hver torsdag i vinterperioden under titlen "Torsdag kl. 16", da Covid-19 restriktionerne fortsatte i 2021. Det har været vigtigt, at vi fortsat kunne mødes om faglige emner, og de faste digitale møder via Zoom var en praktisk løsning herpå. Vi har gennemført 8 torsdagsmøder i 2021.

Formen har været enkel: Vi har inviteret en aktuel gæst ind fra bogkultur-området til at holde et oplæg på 25-30 minutter, hvorefter deltagerne har kunnet stille spørgsmål og kommentere. Deltagelsen har været fri og uden forhåndstilmelding. Adgang til det digitale mødested har været et link, der har været tilgængeligt på foreningens hjemmeside mindst en uge før mødet.

Det er vores indtryk, at de medlemmer der har deltaget, har været meget glade for møderne. Spørgelysten har været stor. Der har deltaget mellem 8 og 20 medlemmer, og ud fra at gruppen har et medlemstal på 311, er det styrelsens opfattelse, at deltagerantallet ikke har været tilfredsstillende. Vi overlader det til den nye styrelse at overveje, om møderækken skal genoptages til næste vinter, evt. med forstærkning af annoncering.

Jørgen Burchardt har været producer på møderækken og sammen med Henrik Poulsen sammensat programmet. Henrik Poulsen og Anne Rosenskjold Norvig har alterneret som mødevært.

Folder og logo

Vi har revideret folderen om De faglitterære Forfattere. Det er Charlotte Langkilde og Anne Hedeager Krag, sekunderet af Jørgen Burchardt, der har stået for revisionen. Den nye folder fik premiere til årets Bogforum.

Vi har fået udarbejdet et logo, der identificerer os som en del af Dansk Forfatterforening og som faglitterære forfattere. Logoet, der er udarbejdet af Thomas Dickson, medlem af F, er udført i den grønne farve, som er tilknyttet F i DFF-regi. Alle medlemmer af F har ret til at benytte logoet i egen kommunikation, fx i signatur i e-mails, eget website mv., og det opfordrer vi til. Logoet kan hentes her: <https://danskforfatterforening.dk/f-gruppen/brug-faglitteraere-forfatteres-logo/>

Hald 2021

Vi fik mulighed for at gennemføre det traditionsrige Haldmøde "Fagforfatter møder fagforfatter" 9.-10.oktober, da smittetallet var lavt. 24 medlemmer deltog, heraf en del nye medlemmer, som vi i øvrigt prioriterer, når vi udmelder mødet.

Haldmødet er en stærk markør for vores forfattervirksomhed. Det forener os i faglige sammenhænge, der rækker ud over de gener og formater, vi hver især skriver i og fokuserer på det fælles: Fagbogens vederhæftighed, mangfoldighed og nødvendighed. Men sidst og ikke mindst er Haldmødet en social begivenhed, hvor vi også deler noget af vores personlige liv med hinanden.

Deltagerne præsenterede deres aktuelle bog- og skriveprojekter, Jørgen Burchardt holdt oplæg om, hvordan man kan formidle sin forfattervirksomhed, der også kan omfatte foredrag og kurser, på nettet. Centerleder Peter Q Rennes holdt om aftenen et meget underholdende foredrag om Hald Hovedgaards historie med stadig hensyntagen til Ida Jessens aktuelle roman *Kaptajnen og Ann Barbara*, der også inddrager Hald Hovedgaard i en problematisk rolle.

Haldmødet var tilrettelagt af Henrik Poulsen og Anne Hedeager Krag.

Nytårskur

Igen valgte vi Zoom som digital platform for vores Nytårskur. 37 deltog, hvilket var dejligt. Alle deltagere havde i forvejen modtaget lidt nytårskit med bobler og knas, og stemningen på nettet var fin – næsten som om vi mødtes i virkeligheden. Charlotte Langkilde klarede det praktiske. Vi håber dog, at vi i 2022 har mulighed for at holde en nytårskur på den gode gammeldags maner i Strandgade.

Bogforum

Vores tilstedeværelse på Bogforum 2021 var på alle måder styrelsens største satsning i 2021. Vores udgangspunkt var, at det ikke kunne være rigtigt, at den største forfatterforening ikke var repræsenteret på en messe, hvor forfatterne er de vigtigste bidragsydere til messens indhold.

Da hovedforeningen ikke mente at have ressourcer til at håndtere en stand, valgte vi – med sidste årsmødes accept af budgettet 2021 – selv at leje os ind for at vurdere udbyttet af vores tilstedeværelse. De samlede udgifter beløb sig til godt 80.000 kr, hvilket betyder, at gruppen ikke på længere sigt har råd til deltagelsen med mindre det lykkes at søge eksterne midler hertil.

Hovedformålet med standen var, at medlemmerne, der i forvejen i stor udstrækning besøger Bogforum, kunne have et mødested og opleve en faglig identifikation gennem den præsentation af faglitteratur, som standen åbnede for.

Indholdsmæssigt blev standen vurderet særdeles positivt af medlemmerne. Især om lørdagen var der trængsel, og der var stor ros – også fra andre grupper i Dansk Forfatterforening – om initiativet og resultatet. Det fremgår af den evaluering, som er udarbejdet efterfølgende, som medlemmerne kan rekvirere, hvis det har interesse.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til på vegne af gruppen og styrelsen at sige stor, stor tak til Tommy og Kaare.

På vegne af Statens Kunstfond uddeler gruppen af Faglitterære Forfattere hvert år **Den faglitterære Pris** til en forfatter, der har formået at formidle kompliceret, fagligt stof til et alment publikum. Det er vi meget stolte af, fordi prisen er med til at løfte standen og fagbogen.

I 2021 havde vi muligheden for at uddele prisen fra Bellascenen på Bogforum. Det gjorde prisen endnu mere synlig i forhold til tidligere år, hvor prisen er blevet overrakt modtageren til et lukket arrangement i Dansk Forfatterforening. Årets prismodtager Puk Damsgård var desværre forhindret i at deltage – gjorde det dog i et indtrængende og bevæget videoindslag på storskærm – men hendes forlag Politikens Forlag modtog prisen på Puks vegne, og sammen afholdte vi efterfølgende en reception på vores stand.

Såfremt årsmødet vedtager, at vi også i 2022 skal være repræsenteret på Bogforum vil vi styrke prisoverrækkelsen yderligere, fx ved at kulturministeren overrækker prisen.

Styrelsens kulturpolitiske arbejde

Vedtægtsændringer i 2020 skærpede indsatsen for det, vi kalder det kulturpolitiske arbejde. Vi opfatter, at opgaven er at styrke fagbogens status i økonomisk og kulturpolitisk sammenhæng.

Vi har løbende overvåget **faglitteraturens stilling**. Her har vi set tegn på, at den nordiske udveksling af faglitteratur måske nærmest er under afvikling; en foreløbig analyse viser, at svenske biblioteker har reduceret deres anskaffelse af danske bøger ret drastisk i lighed med, at danske biblioteker nærmest er stoppet med at købe svenske bøger. Vi har søgt midler i Nordisk Kulturfond for at få afkræftet eller bekræftet formodningen, hvilket vil blive udgivet i en rapport, såfremt vores ansøgning imødekommes..

Hvis den frygtede udvikling viser sig, er det planen at iværksætte en indsats for en forøget interesse for de nordiske nabolandes litteratur.

En vigtig del af fagforfatterens indkomst beror på **biblioteksafgiften**. Det er en godtgørelse til forfatteren, der skal kompensere et mindresalg, da bøgerne udlånes på offentlige biblioteker. Afgiften beregnes ud fra sidetal og antal bøger til udlån. Biblioteksafgiften er lovfæstet i en bekendtgørelse, hvor Dansk Forfatterforening har medvirket med anbefalinger.

Faglitterære forfattere godtgøres med 1 point på side. Lyrikere med 6 point, skønlitterære forfattere med 1,7 point og børne- og ungedforfattere med 3 point. Pointfordelingen afspejler en kulturpolitik og ikke den indsats, der ligger bag arbejdet med at skrive en bog.

Charlotte Langkilde har som F-Styrelsens repræsentant forfægtet vores synspunkter i foreningens Bibliotekspolitiske udvalg.

Vi har overfor foreningens hovedbestyrelse (HB) begrundet den skæve fordeling og opfordret til, at man tager initiativ til at revidere det vi selv mener, er forældede tal. Det er desværre blevet afvist, da det er HB's vurdering at risikoen for at biblioteksafgiften begrænses voldsomt, er stor. Vi overvejer andre måder at tematisere denne fordelingsnøgle.

Statens Kunststøtte i form af arbejdslegater og projektstøtte er en anden kilde til indtægt for forfattere. Her er der også knyttet begrænsninger for faglitterære forfattere. Ganske vist vil alle forfattere kunne søge arbejdslegat, men i støttevejledningen fremgår det, at *fortællende* faglitteratur, dvs. faglitterære bøger, der benytter narrative skabeloner og andre skønlitterære virkemidler, vil blive foretrukket. Det kan muligvis begrænse flere af vores medlemmer, der skriver akademiske bøger, håndbøger mv. i at søge. Styrelsen vil gerne undersøge, om det er tilfældet.

I forbindelse med ekstra tilskud i 2021 fra SK på grund af Covid 19, der gentog prioriteringerne, valgte vi at gå i medierne (Kristeligt Dagblad, Politiken, Kulturmonitor) om forholdet, men fik ikke støtte fra HB.

En positiv udcome af vores mediekampagne var, at vi kom i dialog med formanden for **Bogpanelet** Anne Marie Mai. Bogpanelet er Kulturministeriets uafhængige panel, der følger bogmarkedet. Den konkrete baggrund var, at Bogpanelet i april 2021 udgav en diger rapport om læsning, der kun sporadisk omtalte læsning af faglitteratur som fremmede for en bogkultur. Godt sekunderet af Dansk Forfatterforenings formand Morten Visby, der sidder i Bogpanelets følgegruppe, fik vi overbevist Bogpanelet om at gennemføre en undersøgelse med fokus på faglitteraturen. Den gennemføres i foråret 2022, og vi venter spændt på resultaterne.

I Norge har man de sidste fem år haft et **professorat i faglitteratur**. I Sverige opretter man et fondsstøttet professorat i efteråret 2022. Vi kan se fra Norge, hvor stor betydning det har for det faglitterære miljø, at der forskes i faglitteraturens genrer og samfundsmæssige betydning. Der er et glimrende tidsskrift "Prosa" og forskningsindsatser, som vi kigger langt efter.

Det er et erklæret mål for styrelsen, at der også i Danmark oprettes et professorat i faglitteratur, og lige nu arbejder vi på at samle alliancepartnere hertil. Flere af de førende og største forlag har allerede tilkendegivet, at de gerne vil støtte indsatsen.

En del af den strategiske indsats for at løfte fagbogens status indgår et **filmprojekt**. Vi vil gerne bidrage til finansieringen af en film, der med udgangspunkt i mindst 50 fagforfatter-portrætter tegner et billede af fagbogens nødvendighed og mangfoldighed. Projek-

tet var på budgettet i 2021, men blev hensat, da det ikke var muligt at realisere det sidste år. Den filmskaber, der har påtaget sig at fondssøge midler til at realisere filmen, er undervejs med ansøgninger.

Så snart projektet har en sikker økonomisk grundlag vil vi være behjælpelige med at søge fagforfattere i og uden for foreningen, der samlet kan tegne fagbogens bredde. Vi vil holde jer løbende orienteret via Nyhedsbreve.

Afslutningsvis

Arbejdet i styrelsen bygger på frivillig arbejdskraft. Alle i styrelsen har i det forløbne år påtaget sig opgaver på tidspunkter, der har udfordret personlige, indtægtsdækkede skriveprojekter. Det er arbejdsvilkårene for enhver forening, der bygger på frivillighed. Bær derfor over med, at ikke alt er opnået, og at noget kunnet være gjort bedre.

Vi har hentet hjælp fra sekretariatet, sekretariatschef Sara Strand, foreningssekretær Nena Windfeldt, jurist Anne Koldbæk og studentermedarbejderne Sine Löfstrøm og Anna Ida Häggquist, der tager sig af ind- og udmeldelser. Foreningens økonom Trine Larsen har været behjælpelig med at bogføre gruppens indtægter og udgifter, og det har resulteret i en meget gennemskuelig budgetopfølgning og regnskab, hvilket jeg tænker, vores kritiske revisor Per Bregengaard vil bekræfte.

Samme Per Bregengaard takker af med sin revisionsbemærkning til regnskabet 2021 – efter 10 år på posten. Styrelsen vil gerne takke for hans aldeles uhildede indsats til gavn for medlemmerne.

Styrelsen vil gerne takke Jørgen Burchardt og Jørn-Martin Steenholdt, der har valgt at gå af, for deres store indsats gennem mange år for de Faglitterære Forfattere. Og til sidst vil vi takke Tommy P. Christensen for tidligt i perioden at springe fra suppleantposten til ordinært medlem af styrelsen.

Styrelsen for de Faglitterære Forfattere
Dansk Forfatterforening
6.april 2022